

HENRIK IBSEN

HELGELANDO KARŽYGAIAI

Iš norvegų kalbos vertė

Tatjana Rostovaitė

Veik jai:

Ernulfas

Sigurdas

Gunaras

Torolfas

Dagn

Jordis

Kore Bondas (Kor)

Nornos:

Ateitis

Praeitis

Dabartis

PIRMAS VEIKSMAS

ERNULFAS: Traukis iš kelio karžygy!

SIGURDAS: Dar niekada aš nesitraukiau!

ERNULFAS: Tai privalai! Šio b sto reikia sužvarbusiems mano vyrams pernaktoti.

SIGURDAS: O aš jame kurdinsiu pavargusi savo žmon !

ERNULFAS: Mano vyrai daugiau verti, nei tavo bobos!

SIGURDAS: Nejaugi Helgelando giri valkatos taip didžiai vertinami?

ERNULFAS: Brangiai tau teks užmok ti už savo žodžius!

SIGURDAS: Na ir tau, seni, bus riesta!

ERNULFAS: Aš trokštu matyti tavo krauj !

SIGURDAS: Pirmiau pamatysi savo!

ERNULFAS: Puikus sm gis, karžygy!

Žaibo kalavijau,

Krit s netik tai,

Sigurdui Gali nui

Padarytum g d !

SIGURDAS: Bet ši g da – jam šlov .

ERNULFAS: Bet dar taikliau tu smogei t nakt , kai pagrobei Dagn , mano dukr !

DAGN : Mano t vas!

SIGURDAS: Atsistok už man s.

ERNULFAS: Nereikia! Aš pažinau tave, vos tik išvydau ateinant, todėl ir pradėjau kviesti. Man reikia patirti, ar teisingas yra gandas, es, tu narsiausias Norvegijos karžygys. Na, teb nie tarp mūsų taika ir santarvė!

SIGURDAS: Šitaip būtų geriausia.

ERNULFAS: Štai mano ranka! Tu šaunus kovojanasis. Niekas dar taip taikliai nesikapojo su senuoju Ernulfu.

SIGURDAS: Lai tai būtų na paskutinė mūsų kova. Ir siela tau palaimi išspręsti mudviejų bylą. Ar gali pasakyt savo sąlygas?

ERNULFAS: Kaip aš žinau stoviu, mūsų vaidas tikrai tuoj baigtas. Lai visi žino, apie ką eina kalba! Prieš penketą žiemų vikingai Sigurdas Gali nas ir hesiras Gunaras išlipo Islandijoje ir siki r žiemoti netoli mano sodybos. Tuomet Gunaras jį gaudė ir gudrumu pagrobė mano dukrą Jordis, o tu, Sigurdai, stvėrei Dagn, mano vaikę ir išplaukei su ja. Už šį pagrobimą aš priteisiu tau sumokėti tris šimtus sidabru, ir tavo smurtas bus atpirktas.

SIGURDAS: Lengvas sąlygas, manding, tu pasiėlei. Tris šimtus aš tau sumokėsiu ir priedo dar duosiu šilko apsiaustą, kailiu apsiūti. Tai Anglijos karaliaus Edelstaino dovana – tokio puikaus apsiausto nedėvėjo nei vienas Islandijos vyras.

DAGN : Teisingai, mano vyre. Ir aš išėtau, tve. Dabar aš atsikvėpsiu laisviau.

ERNULFAS: Tegutad viešpatauja santaika tarp mūsų, o Dagn nuo šios dienos tebus garbinga ir gerbiama – kaip tavo teisėtą žmoną, vesta su giminiu pritarimu.

SIGURDAS: Ir dabar tu gali manim pasiklausti kaip savo gėntainiu.

ERNULFAS: Aš ir ketinu išbandyti, kiek tu man esi palankus.

SIGURDAS: Aš pasiruošęs. Tad sakyki, ko reikalauji.

ERNULFAS: Tavo pagalbos – žodžiais ir darbais. Aš atplaukiau į ionai, Helgeland, idant surasčiau hersirą Gunarą ir gaudėčiau išpirkė už Jordis.

SIGURDAS: Gunar ?

DAGN : Ir Jordis... Kurgi juos surasit?

ERNULFAS: Man regis namie, Gunaro dvare.

SIGURDAS: O kur tas dvaras?

ERNULFAS: Per kelis štrėlus skrydžius nuo šios vietos. Nejaugi nežinojai?

SIGURDAS: Ne, nežinojau. Retai ką gird davau apie Gunarą nuo tos dienos, kai mes kartu išplaukėm iš Islandijos. Toli aš klajojau su vikingais, tarnavau ne vienam svetim šali valdovui, tuo tarpu kai Gunaras sėdėjo namie. O šitoj pakrantėj sustojau šryt auštant, audros vejamas.

DAGN : Tai dėlto tu palikai namus?

ERNULFAS: Taigi. Aukštybi galioslėmė mudviemėia susitikti. Toks buvo jėnoras. Jei aš bėčiau ketinėsavėieškoti, nėnežinočiau, kur tave rasti.

SIGURDAS: Galbėt, galbėt!... Taičiau toji byla su Gunaru... Sakyk man, Ernulfai, tu tvirtai ryžaisi pasiekti savo – gerumu ar smurtu?

ERNULFAS: Turiu pasiekti. Kalusyk, Sigurdai, kėaš tau papasakosiu. Vasarėbuvau tingė, kur susirinko daugel garbingėvyrė. Pasibaigus tingui, sėdėjau palapinėjir gėriau su savo gėntainiais. Ąmai už jėkalba apie merginėgrobimė, ir aš prisiklausiau pašaipiėžodžiėdėlto, kad taip ilgai neatkeršijau už savo nuoskaudė. Tėsyk aš sirėstinau, prisiekiau nuplaukti Norvegijon, surasti Gunarėir pareikalauti išpirkos arba atkeršyti jam už pagrobimė. Ir negrėžti namo tol, kol ne vykdysiu kėsumanė.

SIGURDAS: Taigi... tau reikia žėt bėt pasiekti savo.

ERNULFAS: Reikia, bet aš nebėsiu užsispyrės, o Gunaras gars ja kaip garbingas žmogus. Ir džiaugiuosi sumanėstėžygė. Juk mėlynėj rėplatybėse aš pasėnau ir pražilau, ir man rodės, jog dar kartėturiu pakeliauti, kol... Taigi... Bergtora, mano geroji žmona, senokai jau mirusi, vyresnieji sėnėskas vasarėplaukioja kaip vikingai, o dabar jau gėtel jėo ir Torolfas...

DAGN : Torolfas kartu? Kur jis?

ERNULFAS: Apaioj, laive. Pažėr tume tėbernė – augalotas, stiprus ir dailus tapo jis nuo to laiko, kai tu palikai gimtinė. Iš jėo bus šaunus karys, Sigurdai, – jis man primena tave.

DAGN : Man regis, visa liko kaip seniau – Torolfas ir dabar tau labiausiai prie širdies.

ERNULFAS: Užtai, kad jis jauniausias ir panašus motin .

SIGURDAS: Bet sakyk man... savo užmaias d I Gunaro... ketini jau šiandien?

ERNULFAS: Geriau šiandien, negu rytoj... Aš pasitenkinsiu nedidele išpirka, bet jei Gunaras užsispirs, pats tegu viską atsakys.

KORE BONDAS: Gerai, kad susitikom, karžygiai!

ERNULFAS: Kari susitikimas retai baigiasi geruoju.

KOR : Jeigu jūs esat garbingi vyrai, tai priglobkit ir apginkit mane! Hersiro Gunaro žmonės k sinas mano gyvybę !

ERNULFAS: Hersiro Gunaro?...

SIGURDAS: Tu tikriausiai jam nusikaltai?

KOR : Aš tiktai gyniau savo teises. Mudu turjom ganyklas toje pačioje salelėje, netoli kranto. Gunaro tarnai pasigrobė mano geriausias juokus, o vienas jų dar apšaukė mane vergu. Tuomet aš pakliau prieš jų ginklą – ir nužudžiau.

ERNULFAS: Tu tur jai teisę !

KOR : Bet šį rytą jo vyrai susimokė mane užpulti. Gerai, kad buvau laiku spąstas ir pasprukau. Tik, regis, netrukus priešais mane užklups.

SIGURDAS: Sunku patikėti tavo šnekam, bonde! Kadaisė gerai pažinojau Gunarą, kaip save patį, ir esu tikras – niekad jis nenuskriaus taikingo žmogaus.

KOR : Gunaras iša niekuo d tas – jis iškeliavo pietus. Bet Jordis, jo žmona...

DAGN : Jordis!

ERNULFAS: ...ji šitaip gali.

KOR : Aš siūliau Gunarui atlyginimą už nužudytą jį, ir jis buvo besutinkamas priimti. Bet šit ateina Jordis, sukursto savo vyrų patydimis ir sutrukdo mudviem susitaikinti. Netrukus Gunaras patraukė pietus, o šį rytą...

SIGURDAS: Antai iššiaurs ateina vyrai keliauninkai. Ar tik nebus?...

KOR : ia patsai hersiras Gunaras!

ERNULFAS: Nurimk, man regis, aš judu sutaikinsiu.

GUNARAS: Ernulfas nuo fiord ! Ar tikrai?...

ERNULFAS: Kaip matai.

GUNARAS: Na, tai b k pasveikintas mano žem je, jei atkeliavai su taika.

ERNULFAS: Jei tu geidi to paties, kaip ir aš, nesantaikos tarp m s nebus.

SIGURDAS: B k pasveikintas, Gunarai!

GUNARAS: Sigurdai, ginklo broli! Na, jeigu Sigurdas šalia, aš tikiu, jog Ernulfas at jo su taika. Duok man rank , seni! Ko tu atplaukei ionai, m s šiaur , atsp ti nesunku: ia kalta Jordis, tavo dukra.

ERNULFAS: Teisyb sakai. Didžiai tu mane žaidei, išsivež s j iš Islandijos be mano sutikimo.

GUNARAS: Tu ateini, teisingai reiklaudamas: už tai, kuo jaunuolis nusikalto, vyras privalo atsakyti. Ilgai aš laukiau tav s, Ernulfai, ir jei tu nori išpirkos, mudu greit sutarsim.

SIGURDAS: Ir aš taip manau. Ernulfas bus sukalbamas.

GUNARAS: Gal tum, seni... Jeigu užsiprašysi tiek, kiek ji verta, viso mano turto nepakaks tau atlyginti!

ERNULFAS: Aš pasielgsiu, kaip liepia statymas ir papro iai – d l to gali b ti ramus. O dabar – kita kalba. Ar matai š vyr ?

GUNARAS: Bondas Kor ! Tu žinai, kas mudu susivaidijom/

ERNULFAS: Tavo žmon s, nusivar jo band , tad už pagrobim priklauso bauda.

GUNARAS: Už nužudym – taipogi. Jis nudaigojo mano verg .

KOR : Už tai, kad jis ty iojosi iš man s.

GUNARAS: Aš esu sak s, jog sutinku taikintis.

KOR : Bet Jordis neketina – juk š ryt, kai tu buvai išvykęs, ji užpuol mane, ir mano gvybei gresia pavojus.

GUNARAS: Ar teisyb sakai, kad ji?...

KOR : Viskas, alei žodžio – tiesa!

ERNULFAS: Tod l bondas praš mano pagalbos, ir ji bus jam suteikta.

GUNARAS: Garbingai tu su manim elgiesi, Ernulfai, tad aš privalau paklusti tavo norui. Klausyk, bondai Kore, aš pasiryž s atleisti tau už vergo nužudym . Teatlygina tau nuostolius, kurie tau padaryti, ir viskas baigta.

KOR : Tai geros s lygos – aš jas priimu.

ERNULFAS: Ir savo bei saviški vardu žadi jam taik ?

GUNARAS: Taik – namie ir visur kitur, kur tik jis b t .

SIGURDAS: Pažvelkit!

GUNARAS: Jordis!

ERNULFAS: Su ginkluota palyda!

KOR : Ji persekioja mane!

JORDIS: Ir ia, kaip matau, esama stipri vyr .

DAGN : B k pasveikinta, Jordis!

JORDIS: D kui. Aš jau gird jau, kad esi ia netoliese. Gunaras ir... Kor , mano nedraugas... Ernulfas nuo fiord ir... Na, daugelis, k ia matau, iš veid man paž stami, tik nežinau, kuris iš j linki man gera.

ERNULFAS: Visi mes linkime tau gera.

JORDIS: Jeigu taip, tu sutiksi atiduoti Kor mano vyro rankas.

ERNULFAS: Nebereikia.

GUNARAS: Tarp mudviej taika ir santarv .

JORDIS: Santarv ? Na taip, aš žinau, tu – išmintingas vyras, Gunarai! Kor susirado galing draug , ir, man regis, tu dabar manai b siant saugiau...

GUNARAS: Netinka tau kurstyt mane paty iomis! Tarp m s ir Kor s dabar taika!

JORDIS: Gerai, gerai... Jeigu tu jam žad jai taik , reikia tes ti pažad .

GUNARAS: Taip turi b ti ir bus!

ERNULFAS: Prieš tau ateinant beveik sutar m ir d l kitko.

JORDIS: Tu ir Gunaras?

ERNULFAS: D l tav s.

JORDIS: Aš numanau, koks ia reikalas. Bet žinok, mano augintojau, jog niekados hesiras Gunaras nesileis bauginamas, nors atplaukei š krašt su ginkluotais vyrais. Jei b tum at j s m s namus kaip vieniškas keleivis – t gin lengviau išspr stum t.

GUNARAS: ernulfas ir jo s n s at jo su taika.

JORDIS: Gali b ti, ta iau kitoks gandas sklinda tarp žmoni . Ir tu pats, Gunarai, vakar, matyt, dar taip tvirtai nepasiklovei šia santaika – vos išgird s, jog Ernulfas karo laivu plauk fiord , bematant išsiuntei Egil , mudviej s n pietus.

SIGURDAS: Tu išsiuntei s n pietus?

JORDIS: Taip, kad jis b t saugus, jeigu Ernulfas mus užpult .

ERNULFAS: ia tau menki juokai, Jordis! Gunaras protingai padar – jeigu tu trukdytum mums susitaikint.

JORDIS: Gyvenime visk lemia s km . Teb nie, kas bus! Bet geriau man ž ti, negu pirkti gyvyb santaika iš baim s.

DAGN : Sigurdas sumok jo išpirk , bet netapo d l to menkesnis vyras.

JORDIS: Sigurdas pats geriau žino, kas dera jo garbei.

SIGURDAS: To jau niekas neturi man priminti.

JORDIS: Sigurdas – garsus karžygys, bet Gunaro žygdarbis – vis narsiausias: jis nudob baltą loką prie mano seklyjos duris!

GUNARAS: Taip, taip, gana apie tai!

ERNULFAS: Iš tiesų, tai narsiausias žygdarbis, kur vyras išvis yra nuveikęs Islandijoje, ir todėl...

SIGURDAS: Taigi... tuo lengviau Gunarui nusileisti – juk niekas neapšauks jo bailiu.

JORDIS: Jei moksi išpirkti, tai dera ir pačiam jos reikalauti. Gunarai, prisimink, ką esi andai žadėjęs!

GUNARAS: Tai buvo skubotas pažadas... Kam tu mane verti jėgotes ti?

JORDIS: Turi jėgotes, jeigu mes ir toliau gyvensim po vienu stogu. Tad žinoki, Ernulfai: jei tu gausi išpirkti už dukros pagorbim, tai pats tur si atlyginti už tai, kad nužudei Jokulą, mano tėvą, ir užgrobei visą jo turtą.

ERNULFAS: Jokulis krito garbingoj dvikovoj. O tavo giminaiš didžiai mane žeidė, kai išsiuntė tave Islandijon, nuslėpė tavo kilmę, ir tuo būdu privertė tave dukrinti.

JORDIS: Garb, o ne skriauda tau buvo auklėti Jokulio dukrą.

ERNULFAS: Žinau tik viena – nuo to laiko mane lydi vaidai.

JORDIS: Ir vaidai dar labiau siliepsnos jeigu...

ERNULFAS: Aš atplaukiau čia ne tam, kad riečiaus moterimis! Gunarai, išklausk paskutinį mano žodį: ar sutinki mokytis išpirkti už moters pagrobim?

JORDIS: Prisimink savo pažadą!

GUNARAS: Girdi, aš prižadėjau, ir todėl privalau..

ERNULFAS: Gana, gana! Niekas neišgirs kalbant apie mane, jog aš sumokėjau baudą už garbingą pergalę.

JORDIS: Tad mes pasipriešinsim tau ir taviškiams!

ERNULFAS: Ir kas gi čia turi teisę reikalauti baudos už Jokulą? Kur jo gentainiai? Nei vieno nėra tarp gyvųjų! Kurgi jo teisė ti keršytojai?

JORDIS: Gunaras stos mano vardu!

ERNULFAS: Gunaras? O jei tu būtumei tapus jo žmona, t viui sutikus, arba jei dabar jisai atlygint už tavo pagrobim , tai jis būtų teis tas keršytojas, tačiau...

DAGN : Tve, tve!

SIGURDAS: Toliau nebesakyk!

ERNULFAS: Ne, pasakysiu tai garsiai! Pagrobta moteris neturi teis to vyro!

GUNARAS: Ernulfai!

JORDIS: Apšmeižta!Pažeminta! Šito... Šito tu darigail sies...

ERNULFAS: Pagrobta moteris pagal statym laikoma tik sugulove! Jei tu nori būti gerbiama, tai privalai...

JORDIS: Ne, Ernulfai, aš geriau žinau, kaip man dera elgtis. Aš esu apšaukta Gunaro sugulove... gerai, mudviej keliai skiriasi, bet aš tol vartosiu ginkl prieš tave ir taviškius, kol reik s. Tavo gyvybei gr s pavojus, o ir kiekvienas, kuris... Bondai Kore! Štai Ernulfas užtar tave, ir tarp m s – taika, bet aš nepatariu tau pirmam gr žti namo. Užmuštasis turi daug keršytoj , ir nesisteb s, jeigu... Na, aš tave sp jau apie pavoj , o už pasekmes atsakai pats. Eikš, Gunarai, mums reikia apsiginkluoti! Puikus buvo tavo žygdarbis Islandijoje, bet dar didesn žygdarb turi nuveikti ia, idant tavo... tavo sugulovei neb t g da d l tav s ir d l sav s.

DAGN : Palauk, sese... palauk – aš apmaldysiu t v !

JORDIS: Nam, namo!

GUNARAS: Sigurdai, pažad k man, jog tu neišplauksi iš ia, kol mudu nepasitarsim.

ERNULFAS: Brangiai tau kainuos toks poelgis, dukra!

DAGN : Tve, tve! Juk tu neturi pikt k sl ?

ERNULFAS: Atstok!

SIGURDAS: K tu ketini daryti?

ERNULFAS: Dar nežinau. Tik toli, toli pasklis gandas, kaip Ernulfas nuo Fiord – vieš jo pas hesir Gunar !

SIGURDAS: Galb t... Bet sakau tau, Ernulfai, - niekad nepakelsi tu prieš j ginklo, kol aš gyvas.

ERNULFAS: Ne? O jei aš taip noriu... Gerai! Laikykis išvien su mano nedraugais; aš dr siu stoti prieš jus visus!

SIGURDAS: Paklausk man s, Ernulfai. – nesulauksi tos dienos. Kaimudu susigrumtume. Tarp mudviej – garbinga santaika. Dagn brangesn man už ginklus ir už auks , ir aš niekad nepamiršiu, jog tu jai gentyje artimiausias.

ERNULFAS: To iš tav s ir tik jaus, narsuoli Sigurdai!

SIGURDAS: Ta iau Gunaras – mano ginklo brolis, mudu prisiek me vienas kitam taik ir draugyst . Ir kautyn se, ir taikos metu drauge band me laim , ir jis man brangiausias tarp vyr . Karas jam ne prie širdies, nors jis ir dr sus... Na gerai, j s visi mane paž stat, žinot, jog aš nebijau vaid . Bet dabar aš ia stoviu, Ernulfai, ir prašau santarv s su Gunaru. Patenkink š kart mano nor !

ERNULFAS: Ne – aš tariau! Lai b na, kas yra lemta!

KOR : Jei nori tikrai pasiekti savo, aš galiu tau dar geriau patarti. Nesitik k jokios išpirkos, kol Jordis turi lemiam žod , bet atkeršyti tu gali, jeigu paklausysi man s.

ERNULFAS: Atkeršyti? K gi tu man patartum?

SIGURDAS: Kažk pikta – jau iu...

DAGN : Neklausk jo!

KOR : Jordis paskelb man kov , ji stengsis gudrumu atimti man gyvyb . Jeigu tu pagelb si, dar šianakt aš sigausiu Gunaro dvar ir padegsiu j su visais žmon mis. Ar tas tau prie širdies?

SIGURDAS: Niekše!

ERNULFAS: Žinai, Kore, kas man b t labiausiai prie širdies? Nukirsti tau nos ir aus , niekingas verge! Tu menkai paž sti sen j Ernulf .

KOR : Jei tu nepulsi Gunaro, jis užpuls tave!

DAGN : Jis suman keršt ! Sigurdai, reikia jam sutrukdyti!

ERNULFAS: O, lai jis daro ką tik nori – Jordis to ir verta!

DAGN : Tu taip negalvoji – prisimink, juk tu j išaukl jai.

ERNULFAS: Nelemt valand aš j priglobiau po savo stogu – jau pildosi Jokulio pranašyst .

SIGURDAS: Jokulio?

ERNULFAS: Taip, Jokulio, jos t vo. Kai aš j mirtinai sužeidžiau, jis krito aukštieknikas žol ,
smeig mane savo žvilgsn ir m byloti:

„Gentys Jokulio žudikui

Visada stos skersai kelio.

Turt Jokulio užgrob s

Gaus ne džiaugsm – sunki dali !“

Tatai išpranašav s, trumpam nutilo, po to nusikvatojo ir mir .

SIGURDAS: Neimk galv .

ERNULFAS: Vai, k gali žinoti! Sklinda gandas, kad Jokulis kitados pamaitin s savo vaikus vilko
širdimi, idant jie tapt nuožm s. Jordis, žinoma, išrgi prarijo savo dal – tai matyt iš jos b do.
Gunas!

GUNARAS: Taip, Ernulfai, galvok apie mane k nori, bet aš negaliu išsiskirti su tavim kaip priešas.

ERNULFAS: Ko tau reikia?

GUNARAS: Taikiai ištiesti tau rank prieš tavo kelion . Klausykite visi, k tarsiu! Prašom lyd ti
mane namus ir sve iuotis pas mane tiek, kiek širdys geis. Nei guoli , nei valgi ir g rim
netr ksta, o apie m s gin nebus kalbos nei šiandien, nei ryoj.

SIGURDAS: O Jordis?

GUNARAS: Pakluso mano valiai, pakeliui apsigalvojo ir pritaria man, jg susitaikinsim, jeigu j s
pavieš sit m s namuos.

DAGN : Tikrai! Taip ir turi būti!

SIGURDAS: Bet aš nežinau, ar...

DAGN : Gunaras tau – kaip brolis. Jeigu nesutiktum, iš ties aš tave menkai pažįstu.

GUNARAS: Mudu rišo draugystę visur, kur tik tai keliavom. Ir šį kartą, tikiuos, nestosi prieš mane!

DAGN : Išplaukti iš to krašto, palikus Jordis su neapykanta širdy... Ne, ne, nevalia šitaip elgtis!

GUNARAS: Aš labai skaudinau Ernulfą ir, kol to neatpirksiu, tol neturėsiu ramybės.

SIGURDAS: Viską dėl tavęs padaryčiau, Gunarai, bet niekaip nepasiliksiu! Aš – karaliaus Edelstano vasalas ir privalau, dar žiemai nesibaigus, sugrąžti Anglijon.

DAGN : Bet juk ir grąžinti suspėjtum.

GUNARAS: Niekas nežino, kas jam yra lemta. Galbūt, Sigurdai, mudu matome paskutinį kartą, ir tu pats gailiesi, kam nepagelbėjai man, kol galėjai.

DAGN : Oi, negreit regisi tu mane linksmu, jeigu šiandien išplauki.

SIGURDAS: Gerai, laib na taip! Lai išsipildo tai, ko jįs geidžiat, nors... Bet dabar nuspręsta, štai mano ranka – aš lieku čia, noriu būti tavo ir Jordis sveikas.

GUNARAS: Dėkui, Sigurdai. Aš taip ir maniau. Ir tu, Ernulfai, tarsi tapat?

ERNULFAS: Aš dar pagalvosiu. Skaudžiai Jordis mane užgavo.

GUNARAS: Na, na, senas karžygy, Sigurdas ir Dagnas mokosi išlyginti tavo raukšles. Dabar aš kelsiu pokylį. Tuo tarpu lik sveikas – ir kviečiu savo ram!

SIGURDAS: Aš noriu išrinkti geras dovanas Gunarui ir jo šeimynai.

DAGN : Geriausias iš tų, kurias turime...

ERNULFAS: Torolfai, ar tai tu beateinasi?

TOROLFAS: Kaip matai! Ar tikras gandas, kad tu buvai susitikęs su hersiru Gunaru?

ERNULFAS: Taip.

TOROLFAS: Ir dabar su juo susivaidyjai?

ERNULFAS: Hm...bent su Jordis.

TOROLFAS: tad b k ramus – už tave atkeršys!

ERNULFAS: Atkeršys už mane? Nagi kas?

TOROLFAS: Paklausyki! Kai aš stov jau laive, pro šal nuk r žmogus, gr modamas v zdu ir šaukdamas: „Jei tu iš Ernulfo kariaunos, pasveikink j nuo bondo Kor s ir pasakyk jam, kad aš dabar atkeršysiu už mus abu!“. Po to jis lipo valtyn ir, plaukdamas tolyn , prid r : „Dvidešimt tremtini l kuiuoja fiorde, su jais aš nuplauksiu pietus, ir, vakarui dar nesutemus, Jordis nepasigirs, jog turi p din !“.

ERNULFAS: Supratau: Gunaras ten išsiunt savo s n , o Kor su juo susivaidij s...

TOROLFAS: Ir dabar skuba iš paskos, kad nužudyt berniuk !

ERNULFAS: Mes pasivaržysim d l to grobio.

TOROLFAS: K tu sumanei?

ERNULFAS: Tai mano reikalas. Atkeršysiu aš, o ne Kor .

TOROLFAS: Aš plauksiu kartu!

ERNULFAS: Ne, tu lyd si seser ir Sigurd Gunaro namus.

TOROLFAS: Sigurd ? Ar jis ionai, ant kranto?

ERNULFAS: Matai jo karo laivus? Mudu susitaik m, ir tu eisi su juo.

TOROLFAS: Pas tavo nedraugus?

ERNULFAS: Tu gi eini pokyl ! Dabar Jordis pažins sen j Ernulf ! Bet, girdi, Torolfai, niekam neužsimink apie mano ketinim . Šiukštu – niekam!

TOROLFAS: Aš tau prižadau.

ERNULFAS: Sudie, mano šaunus berniuk! Elkis dorai vaiši men j, tuo padarysi man garb . Nekalb k tuš iai, bet k tarsi – teb nie, kaip kalavijo kirtis. B k malonus, kol tau bus geri, bet jei

tave užgaus - netyl k! Negerk daugiau, nes gali pakelti, bet ir neatstumk rago, kol si loma su saiku, kad tav s nepavadint ištiž liu.

TOROLFAS: Nesir pink t ve!

ERNULFAS: Nagi, žygiuok jau tas vaišes pas Gunar ! Aš irgi ten ateisiu, ta iau taip, kaip niekas gal nesitiki. Pirmyn, vilki kš iai, gal skit savo dantis – jums reik s paragauti kraujo!

TOROLFAS: Dabar visi žygiuoja m š , o man su jais nevalia. Kaip sunku b ti jauniausiam šeimoje... Dagn ! Sveika gyva, mano sese!

DAGN : Torolfas! Tegu tave dievai, koks didelis užaugai!

TOROLFAS: Aišku... Per penkerius metus...

DAGN : Taip, taip, ties tu sakai.

SIGURDAS: Tu b si t vui mitrus talkininkas, jeigu neklystu.

TOROLFAS: Kad tik jis nor t mane išbandyti, tai...

DAGN : Bet jis saugoja tave labiau, negu tu nori... Aš gi pamenu – visuomet jis b davo tau pernelyg švelnus.

SIGURDAS: Kur jis nu jo?

TOROLFAS: laiv . Na, eikime, jis pasirodys v liau.

SIGURDAS: Aš laukius avo vyr , jie nešioja krant krovinius ir pritvirtina laiv .

TOROLFAS: Tai aš jiems pad siu!

SIGURDAS: Dagne, mano žmon , dabar mes likome vienudu... Aš noriu tau kai k pasakyti, ilgiau to sl pti negalima.

DAGN : K tu turi galvoj?

SIGURDAS: Ši kelion Gunaro namus gali baigtis pragaištingai.

DAGN : Pragaištingai? Ar tu tari Gunar ?...

SIGURDAS: Ne, ne, Gunaras – narsus ir geras. Bet verčiau man išplaukti iš čia, negaliu būti jo svečiu.

DAGN : Tu baugini mane! Sigurdai, kas nutiko?

SIGURDAS: Visų pirma atsakyk man štai ką, kur tu laikai tą aukso apyrankę, kuri kadais tau dovanojau?

DAGN : Ji čia ant mano rankos, juk tu prisakei ją nešioti.

SIGURDAS: Mesk ją į rožės dugnaną, taip giliai, kad niekas neatrast! Dėl jos gali žūti daug vyrų!

DAGN : Dėl apyrankės?

SIGURDAS: Tu gerai atmeni tą vakarą tavo namuos, kai judvi pagrobomėm?...

DAGN : Ar aš atmenu!

SIGURDAS: Apie tai ir bus kalba.

DAGN : Kas atsitiko? Na sakyk!

SIGURDAS: Kaip žinai, buvo pokylis. Tu anksti išėjai savo miegamąjį, bet Jordis liko sėdėti prie stalo tarp vyrų. Ragas smagiai jo ratu, ir vairs pažadai skambėjo iškilmingai, kaip priesaikos. Aš prisiekiau išplaukdamas pasiimti puikią Islandijos merginą, Gunaras prisiekė tapat ir padavė gimn Jordis. Ji priėmė ragą, pakilo ir pažadėjo, girdi, tik tas karžygys gausi sėją už žmoną, kuris, atėjęs prie jos seklyčios, nudobs baltą loką, saugant duris, ir išsineš iš ten ją ant rankų.

DAGN : Taip, taip, žinau!

SIGURDAS: Bet visiems atrodo, jog tai ne manoma – toks pabaisa buvo tas lokys. Vien tik Jordis gal davė prie jo prisitarti, jis buvo stiprus kaip dvidešimt vyrų.

DAGN : O vis dėlto Gunaras jį nugalėjo ir tuo žygdarbiu išgarsėjo visose šalyse.

SIGURDAS: Taip, jis išgarsėjo... bet... nuveikiau tą žygdarbą aš.

DAGN : Tu!

SIGURDAS: Kai vyrai išsiskirstė iš pokylio menės, Gunaras pasiūkė mane miegamąjį, kad pasikalbėtume vienu. Jis tarė: „Jordis man brangiausia iš visų moterų, aš negaliu be jos gyventi.“

Aš atsakiau jam: „Tad eik į jos sekly į, juk žinai, kokias slygas ji išklė.“ Bet jis atšov: „Vyras, kurs myli moterį, labiau brangina gyvenimą. Nežinia, kas atsitiks, jei stosiu prieš loką. Dabar aš bijau prarasti gyvybę – kartu su ja prarasčiau ir Jordis.“ Ilgai mudu tarėmės, ir pagaliau Gunaras iš jo ruošti savo laivo, o aš pasiėmiau kalaviją, užsivilkau Gunaro šarvus ir nuėjau Jordis sekly į.

DAGN : Ir tu... tu nugalėjai loką !

SIGURDAS: Taip, aš. Sekly ioje buvo tamsu lyg po varno sparnu, Jordis man, jog tai Gunaras, kurs greta jos sėdėjo, - ji buvo apsvaigus nuo midaus – ir, nusimovusi apyrankę, padavė man... Tai ta pati, kuri dabar nešioji.

DAGN : Ir tu per visą naktį pasilikai Jordis sekly ioje?

SIGURDAS: Mano kalavijas gulėjo tarp mudviejų. Dar prieš dieną švintant, nunešiau Jordis Gunaro laivą, ji nepastebėjomės gudrybomis, ir jis išplaukė su ja. Tuomet aš nuėjau tavo miegamąjį ir suradau tavę, tarnai išapsupti... Na, kas nutiko paskui, tu žinai - aš išplaukiau iš Islandijos su dailia mergina, kaip buavu prisiekęs, ir nuo tos dienos tu ištikimai lydi mane visur, kurlink aš keliauju.

DAGN : Narsusis mano vyre! Tu nuveikei tį didį žygdarbą... O, aš turėjau nutuokti, kad niekas, be tavęs, to nepajęgtų! Tu galėjai laimėti Jordis... tį išdidži ir gražią moterį, bet pasirinkai mane. Dabar tu man taptum dešimt kartų brangesnis, jei jau nebūtum užvis brangiausias pasauly!

SIGURDAS: Dagne, geroji mano žmona, dabar tu žinai visa, ką turi žinoti. Aš turėjau tavę perspėti... Juk ta apyrankė... Lai niekad Jordis jos nepamato! Paklausk manęs – meskjūko giliau, jūros dugn!

DAGN : Ne, Sigurdai, ji pernelyg man brangi – juk tai tavo dovana! Tai jau bėk ramus – aš paslėpsiu jį nuo visų akių ir niekad neprasitarsiu apie tai, ką tu man dabar patikėjai.

TOROLFAS: Viskas jau paruošta pokyliui.

DAGN : Eime, Sigurdai, mano taurusis, narsusis didvyri!

SIGURDAS: Ramiau, Dagne... ramiau! Nuo tavęs priklausau, ar tos vaišės pasibaigs taikingai, ar vaidingai.

ANTRAS VEIKSMAS

DAGN : Ne, Jordis, aš tav s nesuprantu. Dabar tu man aprobei savo dvar , ir aš nežinau – ko tau stinga, juk visa, k tu turi – taip gražu ir puošnu... Tad kuo tu gali sk stis?

JORDIS: Hmm... patupdyk an narv , ir jis ims kapoti virbus, ar jie b t geležiniai, ar auksiniai.

DAGN : Kai kuo tu vis d lto už mane turtingesn – turi Egil , savo s nel .

JORDIS: Geriau jokio vaiko netur ti, negu sugyvent negarbingai!

DAGN : Negarbingai?

JORDIS: Ar pamiršai savo t vo kalbas? Egilis – sugulov s s nus, jo žodžiais tariant.

DAGN : Tie žodžiai ištr k t žmasty – negi juos imsi šird ?

JORDIS: Taip, taip, Ernulfo tiesa. Egilis toks silpnas – matyti, kad g dingai gim s.

DAGN : Jordis, kaip tu gali?...

JORDIS: Užtai, kad nešlov susigeria krauj , tarytum nuodai, gyvatei kirtus. Karžygi s n s, kurie garbingai gim – kitokios prigimties. Gird jau apie vien karalien : ji savo s nui prisiuvo durtinuk prie k no, o tas – n nemirkstel jo. Dagne, aš noriu taip išbandyti Egil !

DAGN : Jordis, Jordis!

JORDIS: Cha, cha, cha! Pamanei, kad aš rimtai? Ta iau - tik si manimi ar ne – o man tarpais užaina pagunda k nors panašaus iškr sti. Tai, matyt, pveld ta iš prot vi – juk aš esanti milžin paderm s... Na, s skis, Dagne! Toli tu esi keliavusi per tuos ilgus penkerius metus... Sakyk man, ar dažnai vieš jai karali dvaruos?

DAGN : Vieš jau... Daugiausia pas Edelstan Anglijoj.

JORDIS: Ir visur b davai deramai pagerbta, ir s d davai prie prie stalo garbingiausioj vietoj?

DAGN : Pati numanai... Kaip Sigurdo žmona.

JORDIS: Taip, žinoma, Sigurdas – garsus karžygys, nors Gunaras j pranoksta.

DAGN : Gunaras?

JORDIS: Gunaras nuveik tok žygdarb , kuriam Sigurdas pristigo ryžto... Na, tiek to... Bet sakyk man: kai Sigurdas plaukdavo su vikingais žygin ir tu b davai greta, kai gird davai erškiant kalavijus tam paš lusiam žaidime, kai laivo denyje garuodavo kraujas – ar tau neužeidavo pasiut s noras sibrauti tarp besikaunan i vyr , ar tu neapsivilkdavai šarv , nestverdavai rankon ginklo?

DAGN : Niekados! Kaip tu gal jai pagalvoti? Aš, moteris?

JORDIS: Moteris, moteris! Hm... niekas nežino, k paj gia moteris!.. Na, atsakyk man dar vien klausim , Dagne, - t tu tikriausiai patyrei... Kai vyras apkabina moter , kuri jam brangi... visas jos kraujas virsta ugnimi, o širdis gauste gaudžia kr tin j... ir tuomet ji svaigsta iš neapsakomos palaimos – ar ne tiesa?

DAGN : Jordis, kaip tu dr sti!..

JORDIS: Nagi atsakyk man!

DAGN : Tikriausiai pati tai patyrei.

JORDIS: Taip, vien kart , vien vienintel . Tai buvo an nakt , kai Gunaras sigavo mano sekly ion... Jis taip stipriai suspaud mane savo gl by, kad sutr ko jo šarvai, ir tada, tada...

DAGN : Kas? Ar Sigurdas?!

JORDIS: Sigurdas? Kas kalba apie Sigurd ? Aš turiu galvoj Gunar – t nakt , kai buvome pagrobtos... Ar tau nenuostabu, Dagne, jog radai mane ia dar gyv ? Ar tau nebaugu s d ti sutemus ia, men je vienai su manimi? Ar tu nenutuoki, jog aš per t ilg laik gal jau mirti, ir prieš tave – tiktai šm kla? Ar tu supranti, Dagne, kaip žmogus dar gali gyventi, prat noj s ia ištisas penkias žiemas?

DAGN : Penkias žiemas?

JORDIS: Ar moki giedoti užkeikimus, Dagne?

DAGN : Aš?

JORDIS: O aš manau, kad moki – kuogi tad prisiviliojai Sigurd ?

DAGN : G da šitaip kalb ti su manim. Aš išeinu!

JORDIS: O gal aš juokauju? .. Ne, klausyk toliau. sivaizduok, Dagne: rymai kas vakar čia prie lango ir klausais vandenio raudos tenai, val iš sandėly... Rymai ir lauki, kol ims skristi vėlis – juk keliai daugiasukiai eina pro šalį, per mūsų šiaur... Tai narsūs vyrai kritę mūšy, tai galingos moterys, nugyvenusios ne tokį menką gyvenimą, kaip mudvi. O, sivaizduok, Dagne, - leistis paskutinį kelioną tokiu risti nu!

DAGNE: Jordis, Jordis! Leisk mane! Aš nenoriu klausytis tavo šnekos.

JORDIS: Kokia tu silpnadvasė ir lengvai bauginama...

GUNARAS: Iš tiesų, man dar nekad gyvenime nebuvo taip gera! Aš vėliau suradau tave, Sigurdai, mano narsus ir doras broliu, ir tu esi toks pat ištikimas, kaip kitados. Ernulfo pėdinis irgi čia, po mano stogu, ir patsai senis netruks ateiti, tiesa?

TOROLFAS: Jisai žadėjo.

GUNARAS: Vieno tik trūksta namie – mažojo Egilio.

TOROLFAS: Sėnus tau, matyt, labai mielas, jei taip dažnai jį mini.

GUNARAS: Taip, mielas – juk jis mano vienturtis ir, regis, išaugs dailus ir malonus.

JORDIS: Tikrai ne karys.

GUNARAS: Na, na – nekalbėk taip.

SIGURDAS: O kam tu jį išsiuntei iš namų?

GUNARAS: Geriau būtų to nedaręs. Bet, Sigurdai, tu gi pats žinai: kuo nors už vis labiau myliamas, kartais nevyriškai pasielgi. Čia, dvare, aš turėjau per mažą vyrą, ir niekas iš mūsų nebuvo tikras dėl savo gyvybės, kai pasklido gandas, jog Ernulfas karo laivas sustojo prie kranto.

JORDIS: Aš žinau viena, ką reikia saugoti labiau už gyvybę.

TOROLFAS: Ką gi?

JORDIS: Garbė ir gerbiamas vardas.

GUNARAS: Jordis!

SIGURDAS: Niekas nepasakys, kad Gunaras, šitaip pasielgęs, prarado savo garbę.

GUNARAS: Niekas nesukiršins man s prieš Ernulfo gentainius!

JORDIS: Hm.. sakyk man, Sigurdai, ar tavo laivas plaukia tiesiai bet kuriam v jui pu iant?

SIGURDAS: Taip, jeigu jis išmaningai vairuojamas.

JORDIS: Gerai. Tad aš irgi išmaningai vairuosiu savo laiv , ir jis nuplauks ten, kur aš geisiu.

GUNARAS: Na, prašom.

JORDIS: Neškite al ir mid – tuomet atsiriš liežuviai ir širdys pritvins smagumo! Nedažnas toksai daugelio narsi vyr subuvimas, kaip š vakar m s namuos. ia der t senobin pramoga: lai kiekvienas vyras apsako savo žygdarbius – ir visi nuspr s, kuris yra didžiausias.

GUNARAS: Šis paprotys netinka puotaujant, d l to dažnai kyla kivir ai.

JORDIS: Aš nežinojau, kad hersiras Gunaras bailus.

SIGURDAS: Žinoma, taip niekas ir nemano. Bet mes ilgai sugaištume, jei imtume vardinti savo žygdarbius.

[TERPTAS VAIDINIMAS:

JORDIS: Tik tas, kuris nugal s balt j lok prie mano sekly ios dur paims mane už žmon ir išsineš ant rank .

NORNA (Ateitis): Gunarai, Jordis man brangiausia iš vis moter , aš negaliu be jos gyventi.

NORNA (Dabartis): Sigurdai, tad eik jos sekly i , juk žinai, kokias s lygas ji išk l .

NORNA (Ateitis) : Gunarai, vyras, kuris myli moter , už vis labiau brangina gyvenim , nežinia kas nutiks, jei aš stosiu prieš balt j lok . Dabar aš bijau prarasti gyvyb , nes kartu su ja praras iau ir Jordis.]

SIGURDAS: B k sveikas, taurusis Gunarai! M s draugyst išvers, kad ir kas bandyt j palaužti.

JORDIS: Kiek žinau, niekas ir neketina.

SIGURDAS: Nesakyk... Aš link s tarti, jog tu pakvieteit mus pokyl , kad sukurstytum vaid .

JORDIS: Neb tumei Sigurdas... Dabar tu išird s d l to, kad negali b ti pirmasis vyras draug je.

SIGURDAS: Visuomet aš vertinau Gunarą aukščiau už save.

JORDIS: Na ką gi... antroji vieta po Gunaro – irgi garbinda, ir... jeigu Ernulfas būtų čia, jam atitekt trečioji.

TOROLFAS: O jei atliktų Jokulis, tavo tėtis, jam atitekt suolo galas – jį gi Ernulfas nugalėjo ir parbloškė žemėn.

JORDIS: Nedrįsk taip kalbėti! Juk Ernulfas – skaldas, ir žmonės patylom šneka, esą, jis šlovina save už didesnius žygdarbius, negu yra nuveikęs.

TOROLFAS: Vargas tam, kas tas šnekas skleidžia taip garsiai, kad jos pasiekia mano ausis!

JORDIS: Tu keršytum?

TOROLFAS: Taip, kad garsas nueitų toli, toli!

JORDIS: Tu pirma užsiaugintum barzdą.

TOROLFAS: Netgi bebarzdis jaunikaitis per geras kapotis liežuviu su moterim.

JORDIS: Bet dar per menkas kirstis su vyrais. Tai dėl to tūšis laikas tave užkrosny namie, Islandijoje, kai tavo broliai išplaukdavo žygius.

TOROLFAS: Gaila, kad jis taip akylai nesaugojo tavęs. Gal nebūtum tįs išlaukus iš Islandijos kaip belaisvis!

GUNARAS: Torolfai!

TOROLFAS: Nerstauk, Gunarai! Bjaurus žodžiai nuslydo man nuo liežuvio, betgi tavo pati mane skaudino.

DAGN : Sese, jeigu tu mane kada mylėjai, nepradėk kiverio!

JORDIS: Juk prie vaišių stalo valia pajuokauti – kad siautėtų linksmybės!

GUNARAS: Tu šaunus vaikis! Štai, Torolfai, imk – tai gera dovana. Vartok ją su išmanymu, ir būkime mudu draugai!

JORDIS: Nedit tau dalinti savo ginklą, Gunarai. Žmonės gali pasakyti, jog tu atiduodi tai, ko pats nevertoji!

TOROLFAS: D kvi už dovan , Gunarai! Niekad juo nesikirsiu negarbingame žygy.

JORDIS: Jei nori tes ti pažad , niekad neskolink jo savo broliams.

GUNARAS: Jordis!

JORDIS: Ir nekabink ant sienos t vo namuose, nes tada jis atsidurs tarp negarbingo žmogaus ginkl .

TOROLFAS: Tikrai, Jordis, - juk ten jau daugel met kabo tavo t vo kirvis ir skydas.

JORDIS: Tau vis laik ant liežuvio tai, kad Ernulfas nužud mano t v . Bet, jei gandas skelbia ties , ši pergal n ra tokia šlovinga, kaip tau regis.

TOROLFAS: Apie kok gand ia šneki?

JORDIS: Nedr stu n sakyti, nes tu tuojau nirši.

TOROLFAS: Na ir tyl k – taip, manding, bus geriau.

JORDIS: K gi, galiu ir pasakyti. Ar tiesa, Torolfai, jog tavo t vas, persireng s moterimi, tris naktis išs d jo Smalserhone pas ragan ir vir burt g ral prieš eidamas dvikov su Jokuliu?

TOROLFAS: Niekados tu negird jai to g dingo melo apie Ernulf nuo Fiord ! Pati prasimanei. Tik tokia nuodinga gyvat , kaip tu, šitaip sugeba. Tu šmeiži mano t v , es , jis grieb si bjauriausio dalyko, kokio tik vyras gali griebtis! Štai, Gunarai, tur kis savo kalavij ! Nepriimsiu jokios dovanos iš t nam , kur pl šia garb mano t vui.

GUNARAS: Torolfai, paklausyk!

TOROLFAS: Leisk man išeiti! Bet saugokit s abu su Jordis, nes ši valand mano t vo valioje yra tas, kuris jums užvis brangiausias.

JORDIS: Tavo t vas?

GUNARAS: K tu pasakei?!

SIGURDAS: Kurgi ernulfas?

TOROLFAS: Pietuose, kartu su mano broliais!

GUNARAS: Pietuose!

JORDIS: Gunarai! Ernulfas nužudė mėsą Egil!

GUNARAS: Nužudė? Egilis nužudytas?.. Vargas tad Ernulfui ir visai jo giminei! Torolfai, sakyk – ar tai tiesa?

SIGURDAS: Gunarai, Gunarai..

GUNARAS: Atsakyk, jei tau gyvybė brangi!

TOROLFAS: Tu manęs nebaugini! Palauk, tuoj sugrįš mano tavas. Jis kas gados stulpą prieš Gunaro keimo vartus! O tu, Jordis, kol kas pasiguosk žodžiais, kuriuos šiandien išgirdau: „Dar vakarui nesutemus, Jordis nepasigirs, jog turi pėdiną.“

GUNARAS: Nužudytas... nužudytas! Mano mažasis Egilis nužudytas!

JORDIS: O tu... tu leidai Torolfui išeiti! Už Egilį, savo sūnų, nekeršij! Niekšas ir menkysta tu būsi, jeigu...

GUNARAS: Kalavij...kirvis! Tai bus paskutinė žinia, kuri jį atneš!

SIGURDAS: Gunarai, atsipeikėk!

JORDIS: Vyrai juos išskirs, aš pažįstu Gunarą!

GUNARAS: Štai ir baigta. Už Egilį jau atkeršyta!

SIGURDAS: Tavo laimėjimas, jei šį kartą ranka nebuvo per greita.

GUNARAS: Galbūt, galbūt...

JORDIS: Dabar mum visiems reikia apsiginkluoti – juk Torolfas turi daug keršytojų.

GUNARAS: Pats Torolfas bus aršiausias keršytojas – jis dieną naktį man vaidensis...

JORDIS: Torolfas gavo, ko nusipelnė. Giminiams turi atsakyti už savo įpiktadarybes.

ERNULFAS: Štai jūsų mažasis Egilis ir namie!

VISI: Egilis! Egilis gyvas!

SIGURDAS: Aš tai nujaučiau.

ERNULFAS: Štai, Gunarai, tu visgi turi savo mielą berniuką! Dabar aš atlyginau už tavo turtą. Manding, mudu galime susitaikyti.

JORDIS: Galbūt.

ERNULFAS: Bet žinok – jis buvo per plaukus nuo mirties.

GUNARAS: Žinau.

ERNULFAS: Bondas Korntur jo prieš jus piktą kėlė. Su kitais piktadariais jis patraukė pietus, ketindamas suimti Egilą. Kai aš nuplaukiau, visa Egilio palyda gulėjo supanota, ir tavo sūnus buvo jau prieš valioje – o jie nebūtino pasigailėjo. Smarkios kautynės ten užvirė! Retai kada arčiau teko kirstis. Šešis mėnesius jo su manimi kov...

GUNARAS: O grėžo?...

ERNULFAS: Nei vienas.

GUNARAS: Nei vienas?

ERNULFAS: Sunku yra tam, kurs, kerodamas kaip tanki eglė, per vieną audrą netenka savo šakelės. Bet gyvenime vyras turi pakeisti vyrą... Duokit man ragelį – aš išlenksiu jį savo sūnui atminimui! Šlovėjums, jojantiems ten, anapil, mano narsieji sūnūs! Vario vartai nebus užkelti prieš jus, nes jūs žengiate daug menesni su gausingais palydais. O dabar – namus! Ernulfo žygis baigėsi. Senas medis beturi vieną žaliuojantį šakelę, tad reikia ją saugoti. Garbėjums, gerieji dievai, kad Torolfas nelydėjo manęs! Bet ko gi jis neateina? Visad, bėgdavo, pirmas pasitinka turtą. Mudviem abiem rodėsi, kad ir vienos dienos skyrium neišgyventume.

SIGURDAS: Bėda čia atsitiko.

ERNULFAS: Sūnau mano! Kur tu?

GUNARAS: Torolfas nužudytas!

ERNULFAS: Nužudytas! Torolfas? Torolfas? Ak, tu meluoji!

GUNARAS: Aš nepagailėjau savo širdies kraujo, kad tik jis būtų gyvas!

JORDIS: Torolfas pats kaltas dėl to, kas atsitiko: miglotom kalbom jis užsimin , jog tu užpuolei Egil ir j nužudei. Mudu su tavim išsiskyr m beveik susivaidij . Tu jau anks iau buvai nužud s mano gimini s vyr . Ir dar – tavo Torolfas elg s pokyly kaip plepys vaik zas... užsigavo dėl juok ir prisak nemaža pikt žodži . Tik tuomet Gunaras širdo, tuomet pak l ginkl prieš tavo s n . Many iau, kad jis tur jo rimt dingst .

ERNULFAS: Iš karto matyt, kad esi moteris, nes vartoji per duag žodži . Jeigu Torolfas nužudytas – jo sakm baigta. „Gentys Jokulio žudikui/ Visada stos skersai kelio.“. Ir tu uoliai r pinais, kad jo žodžiai pasitvirtint . koki viet jis gavo mirtin sm g ?

GUNARAS: Sta iai kakt .

ERNULFAS: Hm... tai garbinga vieta, matyt, jis neatsuko nugaros. O kaip jis krito – prie Gunaro koj ar priešing pus ?

GUNARAS: Šiek tiek šal , šiek tiek Gunaro link.

ERNULFAS: Tai lemia tik pus tin keršt . Nagi pamatysim.

GUNARAS: Ernulfai, aš suprantu, jog viso mano turto nepakakt tau atlyginti... Bet reikalauk iš man s, ko tiktai geidi!

ERNULFAS: Gr žink man Torolfo k n ir leisk išeit. Kur jis guli? Pasilikite! Nejaugi Ernulf reikia lyd ti iš sielvarto nam kaip koki verksn moter ? Pasilikite, sakau! Torolf išnešiu aš vienas. Išeinu prarad s savo s nus, bet niekas nepasakys, jog mat mane pal žus .

JORDIS: Lai sau eina, jeigu taip nori! Na, Dagne, manding, tavo t vas paskutin kart plauk iš Islandijos reikalauti išpirkos.

SIGURDAS: O, tur ki g dos!

DAGN : Tu dar gali iš jo ty iotis? Po viso to, kas ia vyko?

JORDIS: Jei darbas nuveiktas, jis turi b ti pašlovintas! Š ryt aš prisiekiau neapykant ir keršt Ernulfui. Aš gal jau pamiršti Jokulio ž t ir visa kita... tik ne Ernolfo padaryt man g d . Jis apšauk mane sugulove! Jeigu ir taip, man jau neb r ko g dytis – Gunaras dabar stipresnis už tavo t v , šaunesnis ir garsesnis už Sigurd , tavo tikr j vyr .

DAGN : Tu apsigavai, Jordis!.. Lai visi dabar žino ties – tu gyveni bailaus vyro pastog j!

SIGURDAS: Dagne, ko tu nori?!

JORDIS: Tu nusišneki!

DAGN : N ra ko besl pti! Aš tyl jau, kol, tu dergei mano t v ir žuvusius brolius, tyl jau, kol Ernulfas buvo ia, nes jam neder jo gird ti, jog Torolfas žuvo nuo niekingo žmogaus rankos... Betgi dabar... niekad nebešlovink Gunaro už jo žygdarb Islandijoje, nes Gunaras bailys! Kalavijas, kurs buvo pad tas tarp tav s ir pagrob jo, štai kybo prie mano vyro šono... Ir apyrank , kuri nusimovei nuo rankos, tu padovanojai Sigurdui! Štai ji!

JORDIS: Sigurdai! Jis, jis!... Gunarai, Gunarai, ar tai tiesa?

GUNARAS: Viskas yra tiesa. Tik ne tai, kad aš bailys... Nesu nei bailys, nei niekšas.

SIGURDAS: Ne, tu ne toks, Gunarai! Ir niekuomet nebuvai.

DAGN : Tai kas dabar yra pirmasis – mano vyras ar tavo?

JORDIS: Beliko man gyvenime vienintelis tikslas, vienintel mintis: ar Sigurdas, ar aš – vienas iš m s turi mirti!

TRE IAS VEIKSMAS

JORDIS: Kaip tau einasi, mano vyre?

GUNARAS: Blogai. Negaliu pamiršti to, kas čia vakar atsitiko – visa tai užgul mano širdį ir kamuoja...

JORDIS: Pasek manimi – imkis kokio darbo.

GUNARAS: Taigi, reikėtų. Kur tu čia veiki?

JORDIS: Veju lankui templiui, kaip matai.

GUNARAS: Templiui iš savo plaukų?

JORDIS: Čia nuolatos atsitinka kas nors nepaprasta: tu nukauni mano broliui, o aš nuo ankstauro ryto imu sukuti vašutą templiui.

GUNARAS: Jordis, Jordis!

JORDIS: Kur?

GUNARAS: Kur tu ši naktį buvai?

JORDIS: Ši naktį?

GUNARAS: Miegam į tuos jais.

JORDIS: Iš kur žinai?

GUNARAS: Aš negaliu miegoti, mane kamavo klaidūs sapnai... dėl to... dėl to, kas išėjo Torolf... Jis man vaidenosi... ir mai aš atsipeikėjau ir išgirdau čia, namie, tarytum kas gražiai, stebuklingai gieda... Aš atsikliauju, pasiklausiau prie durų. Tu sėdėjai čia, prie židinio, kur šoko raudonos ir melsvos liepsnos, maustei strėlėmis antgalius ir giedojai užkeikimus.

JORDIS: Šis darbas buvo reikalingas, nes tvirta kirtinė, kuri jiems skirta šiandien perverti.

GUNARAS: Aš nutuokiu, ką turi galvoj – tu geidi Sigurdo žūties.

JORDIS: Hm... Galbūt.

GUNARAS: Niekad nebus, kaip tu nori. Su Sigurdu aš gyvensiu santaikoj, kad ir kaip agniai tu mane kurstytum.

JORDIS: Tu taip manai?

GUNARAS: Esu tikras.

JORDIS: Gunarai, ar tu gal tum ši virv atvyti?

GUNARAS: Ne, ji nuvyta pernelyg stipriai ir sumaniai.

JORDIS: Norm gijos dar sumaniau suvytos, j tuo labiau neišnarpliotum!

GUNARAS: Tams s Norm keliai – nei tau, nei man j nenusp ti.

JORDIS: Bet viena aš tikrai žinau: Sigurdas atneš nelaim mudviej gyvenim ... Apie k tu galvoji?

GUNARAS: Apie sapn , kur andai sapnavau. Regis, aš jau padariau tai, ko tu reikalauji: sigurdas guli ant žem s nukautas, o tu stovi šalia, mirtinai išbalusi. Tada aš sakau: „Ar džiaugiesi, kad vyko tai, ko tu troškai?“ O tu nusijuoki ir atsakai: „Daugiau džiaugsmo man b t buv , jei tu, Gunarai, gul tum ia vietoj Sigurdo.“

JORDIS: Blogai paž sti mane, jeigu toks kvailas sapnas kelia tau nerim !

GUNARAS: Hm... Sakyk man, Jordis, kaip tau patinka ši men ?

JORDIS: Ties pasakius, Gunarai, kai kada man ia, viduj, per ankšta.

GUNARAS: Taigi... aš apie tai galvojau, vienas iš mudviej ia nereikalingas.

JORDIS: Galb t ir abu.

GUNARAS: Bet šitai pataisoma.

JORDIS: Pataisoma? K tu ketini?...

GUNARAS: Paruošti savo karo laivus ir išplaukti. Aš noriu susigr žinti šlov , kuri esu prarad s d l to, kad tave myl jau labiau už visk .

JORDIS: Tu išplauksi?

GUNARAS: Taip.

JORDIS: Tikrai, šitaip geriau būtų mums abiem.

GUNARAS: Nuo pat tos dienos, kai mes išplaukėm iš Islandijos, aš maniau, jog nebus mums gyvenimo. Tavo siela galinga ir išdidi... Tarpais tu beveik baugini mane. Bet keista – dėl to, aš galbūt labiausiai tave ir myliu. Tu tarytum skleidai siaubo apžavus... Regis, tu galėtum sugundyti mane piktadarybei, ir aš maniau, jog tai geras darbas, jei tu reikalauji. Normalia nesuprantama... Sigurdas turėtų būti tavo vyras.

JORDIS: Sigurdas?

GUNARAS: Taip, Sigurdas. Neapykanta ir keršto geismas apakino tave – kitaip tu labiau įvertintum. Jei aš būčiau toks, kaip Sigurdas, suteiktiau tau gyvenime daugiau laimės.

JORDIS: Tau regis, Sigurdas galėtų?

GUNARAS: Jis galingos sielos ir kartu išdidus – kaip tu.

JORDIS: Gunarai, užmušk Sigurd!

GUNARAS: Niekuomet!

JORDIS: Gudrumu ir apgaule tu paimei mane už žmoną – pamirškime tai! Penketnyki metai aš išprašydėjau... Visa bus užmiršta nuo tos dienos, kai Sigurdo nebeliks tarp gyvųjų.

GUNARAS: Mano ranka nepakils prieš jį. Jordis, Jordis, negundyk manęs!

JORDIS: Tad man teks susirasti kitus keršytojus! Sigurdas ir Dagne turi mirti! Aš laisvai neatsikviesiu, kol tiedu gyvens. Jeigu tu galėtum paremti mane, Gunarai, aš gyvenčiau vien mėilę tau, aš suspausčiau tave savo glūby taip karštai, siautulingai – kaip tu niekad ir nesapnavai!

GUNARAS: Jordis! Argi galėtum?

JORDIS: Dar daugiau, dešimt kart daugiau – tik tu atkeršyk! Atkeršyk Sigurdui ir Dagnei, tuomet aš... Dagne... tai tu?

DAGNE: Paskubėk, hersire Gunarai! Lai tavo vyrai apsiginkluoja!

GUNARAS: Apsiginkluoja? .. Prieš ką?

DAGN : Ateina bondas Kor su tremtini gauja! Sigurdas k tik jam sutrukd , bet negali žinoti...

GUNARAS: Šit k mano labai padar Sigurdas!

DAGN : Sigurdas – tikrai ištikimas tavo draugas.

GUNARAS: O mudu... mudu k tar m?

DAGN : Apie k tu ia?

GUNARAS: Niekis! D kui tau, kad sp jai, Dagne, eisiu rinkti savo vyr . Sakyk man, kaip Ernulfas?

DAGN : Geriau neklausk... Vakar jis nuneš Torolfo k n laivan, dabar vyrai pila pakrant j milžinkap – tenai atguls mano broliai... Iki vakaro n ra ko baimintis. Jordis, aš tau turiu kai k pasakyti – d l to ir at jau.

JORDIS: Ar man? Po viso to, kas andai atsitiko?

DAGN : Kaip tik tod l! Jordis, sese, liaukis man s neapk sti, pamiršk tuos žodžius, kuriuos g la ir piktosios dvasios d jo man l pas! Suprask – aš dabar už tave dešimt kart nelaimingesn .

JORDIS: Ir tu – nelaiminga?... Sigurdo žmona?

DAGN : Mano kalt , kad visa tai atsitiko – ir kad gin as siliepsnojo, ir kad Torolf užmuš , ir kad judu su Gunaru ištiko nešlov . Taip, d l visko aš kalta. Vargas man! Kaip gerai aš gyvenau... O nuo tos dienos niekas man s nebedžiugina.

JORDIS: O prieš tai – šiuos ilgus penkerius metus – tu buvai laiminga?

DAGN : Kod l tu abejoji?

JORDIS: Hm... iki vakardienos dar neabejojau, bet dabar...

DAGN : K tu turi galvoj?

JORDIS: O, nieko ypatinga. Ar n ra mums kitos šnekos?

DAGN : Ne, ne, Jordis, sakyk man!..

JORDIS: Tatai tav s nenudžiugins, bet jeigu taip užsigeidei... Ar pameni – kart Islandijoje, kai mudvi su Ernulfu, tavo t vu, buvome tingė ir s d jome su draug mis savo palapinj, kaip ir dera moterims, staiga jo du svetimi vyrai...

DAGN : Sigurdas ir Gunaras.

JORDIS: Jie pagarbiai su mumis pasisveikino, s dosi ant suolo, ir tarp m s prasid jo smagi šneka. Kai kas geid sužinoti, ko ia atplauk tiedu karžygiai – ar tik ne ieškoti sau žmon m s saloj? Tuomet Sigurdas tar : „Sunkiai man sekasi rasti žmon , kokios nor iau.“ Ernulfas nusijuok , sakydamas, jog Islandijoje apstu ir kilming , ir turting nuotak . Bet Sigurdas atšov : „Didvyriui reikalinga didžios sielos moteris. T , kuri psirinksiu, neturi tenkintis menka buitimi. Jokia šlov negali b ti jai per aukšta, nepasiekiamo. Ji noriai lyd s mane viking žygiuos, d v s kautyni šarvus, kurstys mano kovos nirš ir n akim nemirtels, žaibuojant kalavijams! Jeigu ji bus baltos sielos – nedaug iš to man garb s.“ Šitaip kalb jo Sigurdas – ar ne tiesa?

DAGN : Jis taip sak ... bet...

JORDIS: Štai tokia tur jo b ti moteris, su kuria jam gyvenimas b t gražus! Ir va... jis pasirinko tave!

DAGN : A-a-a!.. Tu manai, kad...

JORDIS: Matai, tod l tu ir laikeisi kaip išdidi, didžiadvas moteris, reikalavai iš vis pagarbos – kad per tave b t gerbiamas Sigurdas, tiesa?

DAGN : Ne, Jordis, bet...

JORDIS: Tu j ragindavai šaunius žygius, lyd davai j šarvuot , tau b davo gera sibrauti pat m šio verpet – ar ne?

DAGN : Ne, ne!

JORDIS: Tai tu buvai tokia bail , kad Sigurdas per tave tur jo g dos?

DAGN : Jordis, Jordis!

JORDIS: Ir vis d lto visus tuos metus gyvenai laimingai... Ar manai, kad ir Sigurdas pasakyt t pat ?

DAGN : Duok man ramyb ... O varge – tu man parodei pa i save!

JORDIS: Aš tik pajuokavau, o tu jau – ašaras... Išmesk tai iš galvos! Pažvelki, k šiandien aš nuveikiau... Kokios aštrios! Gerai aš sugebu smailinti str les, tiesa?

DAGN : Ir laidyti jas... Taikliai šauni, Jordis! Visa, k tu ia man pasakei... niekad nebuvo apie tai susim s iua... kad aš vis t laik buvus jo gyvenime našta ir nešlov ... Ne, ne, netikiu!

JORDIS: Na, na, nurimk, Dagne. Tikriausiai taip nebuvo. Jei Sigurdas b t galvoj s kaip anuomet, gal ir b t taip buv . Tuomet jo troškimas buvo tapti garsiausiu šalies vyru. Bet n nai jis tenkinas menkesne dalia.

DAGN : Ne, Jordis, Sigurdas – toks pat dvasios gali nas, kaip kadaise. Aš jau prar g jau – ne, nesu jo verta žmona... Jis sl p tai nuo man s – bet toliau taip neturi likti!

JORDIS: K tu ketini?

DAGN : Aš nebekabosiu jam kaip našta, nebeb siu jam kli tis... Sigurdas. Pagaliau mums turb t reiks išsiskirti – aš nujau iu. Ir dabar pamatyti j – ne, ne, aš negaliu!

JORDIS: Numanau, kad ieškai Gunaro. Tai s skis, jis greit ateis.

SIGURDAS: Palauk, aš veikiau ieškojau tav s, o ne jo.

JORDIS: Man s?

SIGURDAS: Ir gerai, kad užtikau tave vien .

JORDIS: Jeigu at jai man s išjuokti, tai, regis, tau nesutrukdyt n pilna men vyr ir moter .

SIGURDAS: O taip, aš gerai žinau, k tu apie mane galvoji.

JORDIS: Galb t aš tau neteisinga? Ne, ne, Sigurdai, tu apnuodijai visas mano dienas. Prisimink – tai tu meis tos niekingos gudryb s, tu sigavai mano sekly ion, apsimetei mane myl s, o pats tuo tarpu klastingai šaipeisi – ir numetei mane Gunarui, nes jam aš vis d lto buvau tinkama... O pats išlaukei su moterimi, kuri tau buvo miela! Bet gana t kalb , aš turiu šiandien daug darbo.

SIGURDAS: Tu ruoši puik ginkl Gunarui.

JORDIS: Ne Gunarui, o prieš tave.

SIGURDAS: Tai, regis, tas pat.

JORDIS: Hm... žinai, kas man tarpais užaina? Dažnai aš pajuntu džiaugsmą, piešdama mintyse smagius vaizdus. Šiandien užsimerkusi ir galvoju: šit mus užpuol Sigurdas Gali nas... nori sudeginti namuos mane ir mano vyrą ... Gunaro visi kariai jau krito, viduje belikome tik aš ir jis... Jau liepsna iš lauko laižo stogą ... Taria Gunaras: „Tik vienas lanko š vis, vienas š vis gali mus išgelbėti!“ Bet templis sutruko. „Jordis, nusikirpk plaukus savo jėgoms ir nuvyki templi – tuo išgelbėtum gyvybę mums!“ Bet aš tik juokiuos: „Lai dega sau, lai dega! Man gyvybė net keli plaukeli neverta!“

SIGURDAS: Jau ir tu tavo žodžiuose keistai gali .

JORDIS: Tu ketini sustoti man priešais?

SIGURDAS: Tu manai, Jordis, paskutin kartą mudu kalbame. Kažkas maudžia man širdį, tarsi kokia negalima, ir neleidžia lyg niekur nieko išplaukti. Tu turi geriau mane pažinti.

JORDIS: Ko tu nori?

SIGURDAS: Pasekti tau vieną sakmę .

JORDIS: Ar ji graudi?

SIGURDAS: Graudi – kaip ir pats gyvenimas.

JORDIS: Argi tu žinai, koks graudus bus gyvenimas?

SIGURDAS: Sprask apie tai, kada mano sakmė bus baigta.

JORDIS: Tu pasek, o aš dirbsiu toliau...

SIGURDAS: Gyveno kartą du jauni karžygiai ir išplaukė jie iš Norvegijos ieškoti turtų ir šlovės. Tą sykį jiedu prisiekė vienas kitam ištikimam draugystei ir garbingai laikydavosi vienas kito, kas ir kaip toli nuklysdavo.

JORDIS: Tiedu karžygiai buvo vardu Sigurdas ir Gunaras?

SIGURDAS: Taigi, galima juos ir taip vadinti. Ilgai keliavo, atplaukė jiedu Islandijon, o ten gyveno senas turtuvas, atkils iš Norvegijos kunigo Haraldo laikais. Jo namuose augo dvi dailios mergelės, bet viena jų, sneio dukra, buvo puikesnė: ir protinga, ir didžiadvasė. Karžygiai pasikalbėjo apie ją, nes, nemanė vienas neregėjęs dailesnės moters – taip dingęjos jiems abiem.

JORDIS: Abiem? Tu iš man s šaipaisi?

SIGURDAS: Gunaras m st apie j dien nakt , n , ir Sigurd tas pats ištiko... Bet abudu tyl jo. O iš jos elgesio negal jai nutuokti, ar patinka jai Gunaras, tik aišku buvo, kad prie Sigurdo ji nelinko.

JORDIS: Sek toliau, prašau tav s!

SIGURDAS: Bet Sigurdas vis daugiau galvojo apie j , nors niekas to nenuman . Ir štai kart vakare buvo pokylis, ir toji išdidi mergel pasak , girdi, tik tas vyras j laim si s, kuris nuveiks jos paskirt žygdarb . Smarkiai suplak iš džiaugsmo Sigurdo širdis, nes pajuto jis gali savy tam didžiam darbui. Bet Gunaras, likus jiems dviese, išsipasakojo jam savo meil ... O Sigurdas sav j nutyl jo, ir štai kaip...

JORDIS: Ir toji sakm – gryna tiesa?

SIGURDAS: Taip, tiesa. Vienam iš m s reik jo pasitraukti. Gunaras buvo mano ištikimas draugas, ir kitaip aš negal jau... Štai kaip tapai tu Gunaro žmona o aš vedžiau kit moter .

JORDIS: Ir pamilai Dagn ?

SIGURDAS: Išmokau j vertinti... Bet tik vien moter pasauly Sigurdas pamilo, o toji moteris nepakent jo nuo pat pirmos j susitikimo dienos. Štai ir visa mano sakm . Dabar išsiskirkim. Sudie, Gunaro žmona, mudu jau niekad nesusitiksim!

JORDIS: Ne, pasilik! Vargas mum abiem... Sigurdai, k tu padarei!

SIGURDAS: Ar aš?.. Kas tau už jo?

JORDIS: Ir visa tai prisipaž sti man tik dabar?.. Bet ne... netiesa... negali b ti!

SIGURDAS: Mudu kalbam s paskutin kart . Viskas alei žodžio – tiesa.

JORDIS: Myl jai... tu mane myl jai! Aš tavim netikiu! Taip, tai tiesa... Sigurdai, tu nepasakei savo sakm s iki galo. Ta išdidžioji mergel , kuri tu min jai... irgi myl jo tave!

SIGURDAS: Tu!

JORDIS: Taip, Sigurdai, aš myl jau tave, dabar tai suprantu. Aukš iau galv , Sigurdai! Abu mes b sim laisvi. Kas gi tau yra Dagn ? Ne daugiau, kaip man Gunaras slaptose mano mintyse. Ar svarbu, jei dvi menkos gyvyb s pragaiš? Nejau tu manai, kad ir toliau aš turiu pak sti toki dali ,

kad aš verta t būti noti Gunaro namuos? Ne, Sigurdai, tik k manim, ia yra daug kas veikti tokiam vyrui, kaip tu. Erikas valdo Norvegijos šal – stoka kov su juo! Daug narsi vyr eit tavo kariaun . Nesutramdoma j ga mes prasiveršim pirmyn, grumsim s kaip paš l , ir nebus mum atilsio, kol tu neatsis si Haraldo Gražiaplaukio sost !

SIGURDAS: Aš apie tai svajoju siautulingoj jaunyst j. Laikas tatai pamiršti... Nedrumsk man s!

JORDIS: Aiškiai regiu dabar sav j paskirt – išgarsinti tave visoje žem je! Dar vakaras nesutems, o Gunaras ir Dagn visk patirs!

SIGURDAS: Ak, tu šito nepadarysi!

JORDIS: Padarysiu!

SIGURDAS: Tad aš blogai tave paž stu. Man regis, pirma buvai kilniadvas .

JORDIS: Nelabos dienos gimdo nelabas mintis, per daug tu manim pasiklovei. Aš trokštu, aš turiu lyd ti tave – ir gyvenime, ir kovoj! Per žemas man Gunaro nam stogas.

GUNARAS: Na štai – jau sudygo ta s kla, kuri tu pas jai.

SIGURDAS: Kas tave ištiko?

GUNARAS: Tai tu, Sigurdai?.. Kas mane ištiko? Nieko, tik tai, ko gal jau laukti. Vos Dagn , tavo pati, atneš nelemt žini apie bond Kor , aš pasibalnojau žirg ir apjojau kaimynus, ieškodamas pagalbos prieš j . Pas k tik jau, visi man atsakin jo vangiai, prikišdami, kad aš negarbingai pasielgiau su Kore... hm... buvo ir kit priekaišt , kuri negaliu pakartoti... Aš – negarbingas žmogus. Mane apkalba, es , aš niekšišškai pasielg s, ir laiko dabar už g d d tis su manim.

SIGURDAS: Neilgai tatai laikys už g d . Dar vakaras nesutems, ir tu gausi pagalbos prieš Kor .

GUNARAS: Sigurdai!

SIGURDAS: Bet po visko jau galas taikai tarp m s . Klausyk dabar, k tarsiu, hersire Gunarai: tu nužudei Torolf , mano žmonos gentain , ir aš kvie iu tave dvikovon rytoj, tik saulei patek jus!

GUNARAS: dvikov !.. Mane!.. Tu kreti juokus, Sigurdai!

SIGURDAS: Tu iškviestas dvikov pagal statym . Tai bus lyg žaidimas iš gyvyb s ir mirties. Vienas iš m s tur s ž ti!

GUNARAS: Aha, numanau... Jūs šia kalb jote s vienudu su Jordis, kai aš atjau. Tai ji sukurstave!

SIGURDAS: Galbūt. Didžiadvas moteris turi rėpintis savo vyro garbe. Niekas nebeapšauks bailiuto vyro, kurs pakelia ginklą prieš vikingą Sigurdą !

GUNARAS: Sigurdai, taurasis mano broli, tik dabar aš tave supratau! Tu statai pavojun savo gyvybę vardan mano garbės, kaip kadaise – vardan mano laimės.

SIGURDAS: Padėkok savo žmonai. Ji jos nuopelnas. Tad – rytoj, kai saulė pateks s...

GUNARAS: Aš pasitiksiu tave. Brolau, gal priimsi iš manęs šveitralaviją? Tai brangi dovana.

SIGURDAS: Dėkoju – bet lai sau kabo... Nežinia, ar bereikės man jo rytoj vakare.

GUNARAS: Aš ištau, Sigurdai! Iki.

SIGURDAS: Viso labo – ir telydi tave laimė !

JORDIS; Rytoj dvikova... Kuris iš jūsų? Lai žėva bet kuris – vis vien mudu su Sigurdu liksim kartu!

KETVIRTAS VEIKSMAS

DAGN : Vis dar tebs di. Ne, nekalbink jo!

SIGURDAS: Tavo tiesa, per anksti. Verčiau lai pabūva vienas.

DAGN : Toks stiprus buvo vakar, kai nešis ant pečių Torolfo kūną ... Stiprus dar atrodo, kol vyrai pylė kapus ... Bet kai jau visi broliai buvo ten suguldyti ir užversti žemėmis, akmenimis – tuomet palaužė širdį, tuomet jis tarsis užgeso. Sigurdai, kada tu ketini išplaukti namo, Islandijon?

SIGURDAS: Kada nurims audra ir užbaigsiu bylą su hersiru Gunaru.

DAGN : Ir tuomet tu pirksi žemę, kursį dvarą ir niekad nebeplauksi į rėžygius?

SIGURDAS: Taip, taip, juk aš esu tau žadėjęs.

DAGN : Ir aš patikėsiu, kad Jordis man pamelavo, sakydama, jog aš nevertas būti tavo žmona?

SIGURDAS: Taip, taip, Dagne, tik k manim!

DAGN : Tuomet aš vis dėlto esu rami ir pamąstysiu užmiršti visą pikta, ką ji patyriau, ilgais žiemos vakarais mudu minėsimė Gunarą ir Jordis ir...

SIGURDAS: Ne, Dagne, jei tu nori gero mums abiem, niekuomet nemink Jordis, kai mudu sėdėsimė namie, Islandijoje.

DAGN : Be reikalo šitaip jos neapkenti. Sigurdai, tai tau visai nedera!

SIGURDAS: Pašnekink ją, Dagne!

DAGN : Tėveli, lauke šalta, prieš naktį kyla audra.

ERNULFAS: Hm... nesirpink. Kapas gerai supiltas – jiems ten šilta ilsėtis.

DAGN : Taigi... O tau?

ERNULFAS: Ar man? Man nežvarbu.

DAGN : Tu šiandien nieko burnoj neturėjai.

ERNULFAS: Aš nealkanas.

DAGN : Tačiau šitaip sustingusi sėdėti tau nesveika, tik k manim. Tu taip neprats.

ERNULFAS: Tikrai kažkas tarytum gniaužia kratin – negaliu laisvai atsikvėpti.

DAGN : Juk rytoj tu paruoši savo laivą ir plauksi Islandijon?

ERNULFAS: Ko man tenai? Ne, aš noriu likt prie savo sūnų. Eik vidur, leisk man išia pasidėti. Audra pašalins virš mano galvos naktį, kitą – ir, manau, galas.

SIGURDAS: Nepasiduok tokioms mintims!

ERNULFAS: Tu stebies, kad aš noriu atilsio? Mano dienos darbai užbaigti – aš palaidojau savo vaikus. Eikit šalin!.. Eikit, eikit!

SIGURDAS: Lai jis dar kiek pasidėsi.

DAGN : Ne, aš noriu išmąginti dar vieną bėdą – juk pažįstu tave. Tu sakai, jog tavo dienos darbai užbaigti, bet taip nėra. Tu palaidojai sūnus... betgi tu esi skaldas, tad pridera sukurti giesmę jį atminimui.

ERNULFAS: Giesmė? Ne, ne, vakar būčiau gal ir pajūgš, bet šiandien aš jau per senas.

DAGN : Visi tavo sūnūs buvo garbingi vyrai, jie vertė giesmės, ir niekas mūsų giminyje jos nesudėsi – tiktai tu.

ERNULFAS: Ar man giedoti? Kaip manai, Sigurdai?

SIGURDAS: Man regis – reikėtų. Turėtum daryti, kaip ji pataria.

DAGN : Negerai atrodys tavo kaimynams Islandijoje, jeigu jie puotaus Ernulfo sūnų šermenyse – o giesmę apie juos nesudėsi. Išėiti paskui sūnus tau bus dar laiko...

ERNULFAS: Na gerai, aš pamąginsiu. O tu, Dagne, klausykis, kad vėliau galėtum tą giesmę runomis išraižyti.

Siel kanios gildo,

Dingo Bragės džiaugsmas.

Giesmę geduling

Tveria skaldo skausmas.

Skald dievas dav

Dainiui kv pim .

Lai tad skamba skundas

Apie netekim .

Žiaurios normos andai

Man pastojo keli ,

Pagrob man laim ,

L m vargo dali .

Septyni man s n a

Dovanoti buvo,

Slenka senis vienas –

Gimin jo žuvo.

Septyni puikuoliai

Su kardais kovojo,

Vikingui žilajam –

Užkarda gyvoji.

Užkarda sugriuvo –

Išžudyti s n s...

Rymo senis li dnas,

Namas tuš ia t no.

Torolfai, jaun li,

Tu buvai narsiausias!

Jei tu prisikelsi –

T vo skundas liausis.

Mielas kaip gegužis,

Vaike mano ding s, -

Augai, kad subr stum

Didvyris galingas.

O žaizda gilioji!

J mirtis tegydo...

Man senam suspaud

Šird lyg tarp skyd .

Nornos pavyduol s

At m man s nus,

Slegia savo lobiais

Sielvartas siaubinas.

Per sunkus man ginklas.

Kad dievai paremti,

Viena man rėpti –

Gintyt normą lemti,

Atsikeršyt normoms,

Aršiai jas nubausti –

Man išplėš viską,

O dabar – jauniausi!

Argi taip jau viską?

Ne, ne viskas dingo –

Juk dievų madaus dar

Gaunu stebuklingo.

Mano sūnų žuvo,

Bet turiu aš gali

Giesmėmis paremti

Sielvart bedalio.

Ji garsais ker ti

Mano l poms leido –

Prie narsuoli kapo

Lai jie skamba, aidi!

Tad šlov jums, s n s,

dausas išjoj !

Gydo žem s g l

Ta žaizda didžioji!

Štai dabar Ernulfas v l stiprus ir sveikas. Eime tad prie stalo, mano kov nai.

DAGN : O tu ar neisi tenai?

SIGURDAS: Ne, ne, aš neturiu noro... Sakyk man, ar viskas jau paruošta rytojui?

DAGN : Viskas jau yra. Tenai ant suolo guli šilkais išsi tos drobin s kap s. Bet aš esu tikra, jog tu veiksi Gunar , tad neraudojau siuvin dama.

SIGURDAS: Lai lemia gerosios dvasios, kad tau niekuomet netekt d l man s raudoti.

DAGN : Ko tu siklausei?

SIGURDAS: Ar negirdi... tenai?

DAGN : Taip... tarytum at žia j romis nereg ta audra!

SIGURDAS: Hm... Skaudi kruša, regis, iškris per t audr . Kas eina?

BONDAS KOR : Seni paž stami, vikinge Sigurdai!

SIGURDAS: Kur jis susiruoš t?

KOR : hersiro Gunaro dvar .

SIGURDAS: Ketinat užpulti?

KOR : Taip, gali neabejoti! Andai tu man sutrukdei, bet dabar, aš manau, tau pa iam bus paranku.

SIGURDAS: Galb t.

KOR : Aš gird jau apie tavo ard su Gunaru. Bet, jeigu bus manaip, ryt jis išeis prieš tave su menkais ginklais.

SIGURDAS: Tavo ketinimai ž l s. Saugokis, bonde!

KOR : Tai mano reikalas! Na, o jei nori nak ia suruošti savo laivus, mes tau pašviesim!

DAGN : Sigurdai, tu turi sutrukdyti ši piktadaryb !

SIGURDAS: Kilk nuo stalo, Ernulfai! Atkeršyk bondui Korei!

ERNULFAS: Bondui Korei? Kur jisai?

SIGURDAS: Ogi puola Gunaro dvar , ketina j sudeginti su visais žmon mis.

ERNULFAS: Ši nakt aš ginsiu Torolfo žudik , bet rytoj jis tur s mirti!

SIGURDAS: Dagne, sek paskui j ... Aš turiu pasilikti. Gandas apie dvikov jau pasklido tarp žmoni , ir man nevalia susitikti su Gunaru, kol neat jo laikas. O tu... pakreipk savo t v , patark jam – tesielgia jis garbingai. Gunaro namuos daug moter , niekas neturi nuskriausti Jordis... ar kurios kitos!

JORDIS: Sigurdai, Sigurdai, ar tu j regi?

SIGURDAS: K ?

JORDIS: Vilks – antai, visai arti... Jis nekruta... ži ri mane raudonom degan iom akim... Triskart jis man pasirod – tai reiškia, kad ši nakt aš mirsiu.

SIGURDAS: Jordis, Jordis!

JORDIS: Va prasmego! Taip, taip, jis mane persp jo.

SIGURDAS: Tu sergi, eime pastog n!

JORDIS: Ne, aš lauksiu ia – nedaug laiko man beliko!

SIGURDAS: Kas tau už jo?

JORDIS: Kas man už jo? Nežinau. Tik tu šiandien teisyb sakei, es , Gunaras ir Dagn stovi tarp m s . Mudu turime palikti juos... ir gyvenim – tuomet b sime kartu!

SIGURDAS: Mudu? Ak, tu galvoji apie...

JORDIS: Ar matai ši templ ? J tempus, paleisiu aš taikli str l – juk ne veltui andai giedojau stebukling užkeikim . Girdi?.. Girdi, kaip švilpia aukštai ore? Tai žuvusi j v l s gr žta namo – aš jas iššaukiau savo burtais... Tad skriskim kartu!

SIGURDAS: Jordis, Jordis, man baisu d l tav s!

JORDIS: Jokia j ga negali pakeisti m s lemties! Tikrai! Ir šitaip geriau, nei tu b tum ved s mane ia, žem j.

SIGURDAS: Liaukis! Tavo kerai priveik tave pa i – jie užtrauk jau sielos negali . O, ži r k, ži r k! Gunaro dvaras... jau dega!

JORDIS: Lai dega, lai dega! Debes men se – ten, aukštai – gražiau, nei Gunaro medin j troboj!

SIGURDAS: Bet Egilis, atvo vaikas... Ten j užmuš!

JORDIS: Lai užmuš – kartu žus ir mano g d !

SIGURDAS: O Gunaras?.. Jie atims gyvyb ir tavo vyrui!

JORDIS: Man tai ner pi! Puikesn vyr aš lyd siu ši nakt m s namus. Tikrai, Sigurdai, teb nie taip! Aš pasodinsiu tave padangi sost – ir pati atsis siu tau prie šalies. Girdi, girdi? Joja m s palyda! Ar matai šuoliuojant du juodus žirgus – vienas tau, o kitas man! Tai jok paskutin n kelion n!

SIGURDAS: Taiklus š vis, Jordis! Gyvenimas virto man sunkia našta nuo tos valandos, kai išpl šiau tave iš savo širdies ir atidaviau Gunarui. D kui tau, Jordis, dabar man lengviau... aš laisvas...

ERNULFAS: N n ai galite ramiai sau miegoti – už jus atkeršyta.

DAGN : Siaubas slegia mane... Tie kruvini darbai... ir audra... Girdi, girdi?

GUNARAS: Mano dvaras sudeg ir vyrai žuvo, dabar aš – tavo valioje. Daryk, kaip išmanai.

ERNULFAS: Tai – Sigurdo reikalas!

DAGN : Sigurdas, mano vyras, jie j užmuš !

ERNULFAS: Sigurdas!

GUNARAS: Sigurdas užmuštas!

ERNULFAS: Dukra, tu pasakei ties – Sigurdas nužudytas.

GUNARAS: O Jordis?... Ar ji ia buvo?

DAGN : To nežinau. Tik žinau, kad jos lankas ia.

GUNARAS: Aš apie tai ir pagalvojau.

DAGN : Nutilk, nutilk! Štai kaip baisiai jinai jo neapkent !

GUNARAS: Tai vis d lto ji mane myl jo. Pašov j ...nakt prieš dvikov .

ERNULFAS: Tai v li raitija keliauja dausas.

GUNARAS: Tai Jordis, matyt, neb ra tarp gyv j .

ERNULFAS: Tikriausiai, Gunarai. O aš tur iau keršyti daugiau jai, negu tau. Brangiai kainavo mudviem šis susitikimas... Štai mano ranka – lai b na tarp m s taika ir santarv !

GUNARAS: D kui tau, Ernulfai. O dabar – laivus! Aš keliauju kartu Islandijon!

ERNULFAS: Ir negreitai bus užmirštas sunkus m s žygis:

Apie karžygius, j kov

Ant norveg žem s kranto

Sklis daina po vis šiaur ,

Kol gyvuos tauta island !